

KURYER LITEWSKI

w Wilnie we Srodę dnia 17 Czerwca v. s. 1825 roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Ostatnia data gazet sankt-petersburskich jest dnia 10 czerwca.

W gazecie petersburskiej, *Pszczoła Północna*, czytamy z *Rjzania* pod 27 maja: „Pamiętnemu w dziejach naszych wiekowi *Alexandra I* została hwała chwala, odnowienia w pamięci pokoleń wielkich dzieł oyczyzny wieków przeszłych. *Pożarski* i *Minin* odżyli w broni wśród starodawnej stolicy, sprawą ich ocaloney. Wielkiemu Xiążęciu *Dymitrowi Joannowiczowi Dońskiemu*, który z garstką swoich, odwagi pełnych, w roku 1580, na polu *Kulikowem*, jarzmo tatarskie skruszył, wznosi się teraz pomnik na tém samém miejscu, gdzie się lała krew walecznych Rossyan, na zarządku przyszłej potęgi i sławy oyczyzny. Podług abrysu, sporządzonego przez *P. Mielnikowa*, profesora architektury w Akademii nauk, pomnik ten będzie w kształcie obelisku, z jednej sztuki granitu, z napisem brązowemi pozłacanemi literami.

Niejakie podobieństwo okoliczności epoki pobicia *Mamajewa* z wielkimi spółożesnymi wypadkami oyczystymi, podało myśl w pomniku tym połączyć wspomnienia dawnej i nowszej sławy, przez osadzenie przy nim wojowników, kalectwem okrytych.

W rzeczy tej Jenerał-Gubernator, Jenerał Adjutant *Balaszew* miał zaszczyt otrzymać pod d. 27 sierpnia r. 1824 Naywyższy reskrypt w brzmieniu następującem:

Do Pana Jenerał-Gubernatora, Jenerał-Adjutanta *Balaszewa*.

Utwardziwszy projekta wasze, względem osiedlenia wojowników kalectwem okrytych w bliskości pomnika, wznoszącego się Wielkiemu Xiążęciu *Dimitrowi Joannowiczowi Dońskiemu* na polu *Kulikowem*, poruczam wam co następuje:

1) Ogłosić po całym Państwie zapisy ofiar dobrowolnych na to przedsięwzięcie narodowe.

2) Obeyrzawszy w naturze miejsce, przeznaczające się na wzniesienie pomnika i założenie osady wojowników, i przeniosłszy je na papier, weyść w układy z właścicielami, względem odstąpienia potrzebnej na to ziemi.

3) Dla przywiedzenia do skutku wszystkich przedsięwzięć, i dla ułożenia projektu szczególnych prawideł tego zakładu, ustanowisz WP. czasowy pod swoją prezydencyą Komitet i doniesiesz mi o osobach na członków wybranych.

4) Przeznaczwszy 20 tys. rubli na tę budowę, wydałem Ukaz do Gabinetu względem ich asygnowania do WP. rozrządzenia.

5) O zrobienie stosownego planu i fasady Cerkwi i domów dla wojowników skommunikujesz się WP. z Akademią S. Petersburską sztuk.

Pewny jestem, że kochając sławę Oyczyzny, z ukontentowaniem spełnisz to polecenie, z ufności mojej na WP. włożoney.

Na autentyku podpisano własną JEGO CESARSKIEY MOŚCI ręką tak: ALEXANDER.

Prawidła osiedlenia wojowników kalectwem okrytych w bliskości pomnika, wznoszącego się Wielkiemu Xiążęciu Dymitrowi Dońskiemu na Kulikowym polu.

§ 1. Na okazanie poważenia Naszego ku pamięci miłych w Chrystusie wojowników pod do-

wództwem Wielkiego Xiążęcia *Dymitra Joannowicza Dońskiego*, w czasie pamiętnej bitwy na *Kulikowem* polu poległych, z chwałą za wybawienie Oyczyzny od jarzma tatarskiego, w bliskości pomnika, za Naywyższem JEGO CESARSKIEY MOŚCI zezwoleniem wznoszącego się, zakłada się spokojne pomieszkanie dla wojowników, kalectwem okrytych, którzy w obecnej epoce walczyli przeciwko spółożesnym nieprzyjaciołom Rossyyskiego Państwa.

§ 2. Stopień i liczba osadzanych tam wojowników oznaczysz w miarę tego, jaka summa na ten cel zebrana będzie.

§ 3. Obszerność rozkładu, i stosowne do tej budowy ozdoby, od tychże okoliczności zależeć będą. *(Dokończenie nastąpi).*

Donoszą z *Homla* pod 21 kwietnia: „Dzisiaj byliśmy świadkami zjawiska dotąd w kraju naszym niewidzianego. W wigilią dnia tego wpłynął na rzekę *Soż*, płynącą u spodu wyniosłej i spadzistej góry, na której stoi nasze miasteczko, nowo zbudowany statek parowy. Z wielkości kotła sądzą, że or ma siłę 16 lub 18 koni i przeciw biegowi wody, chociaż powolnie idąc, ciągnąć jeszcze może baydak. Niezwyczajne zjawienie się tego statku ściągnęło na brzeg góry mnóstwo ciekawych widzów. Wielka ich część od samego rana samym tylko nasycał się podziwieniem, inni rozważali doskonałość mechanizmu, wygóde ładunku i pożytki wodnej drogi. Kancelarz Państwa ma przedsięwzięcie wysłać ten statek z ładunkiem do *Krzemienczuka*. *(G. S. P.)*

Krzemieniec.

Id beneficii, gratiaque causa faciam:

Nizey podpisany powodowany prawdziwą wdzięcznością dla cnotliwego męża *W. Karola Kaczkowskiego* Doktora Medycyny mieszkającego w mieście powiatowem *Krzemieniu* w gubernii wołyńskiej, który pomimo sławy, jaką w zasłużył sobie na zaufanie wielu osób, pomimo szlachetnych i rzadkich czynów jego dla cierpiącej ludzkości, nietylko pracą osobistą, umysłową, poświęcając siebie, a dla potrzebujących pomocy, w opłacaniu aptek i w zasilaniu ich życia, kieszenią własną szafuje i wspiera, ale nadto ten czcigodny mąż, w czasie słabości mojej wezwany będąc o mil dwie duże na wieś w dóm mieszkania, w porze takiej w ktorej miał słabych osób kilkadziesiąt, zjechałych na kuracyję majową, nieodmówił swojej fetygi owszem odpowiedział zaufaniu i przyjaźni, zjeżdżał, oddając się z nadwężeniem własnego zdrowia, bo z pilnością szczególną poświęcając się, a nieubliżył godzinom przeznaczonym dla zjechałych i mieszkających w mieście *Krzemieniu* chorych, i mnie zagrożonego niebezpieczeństwem, gdyż w skombinowanych słabościach, jako to: febrę tercianną, katarową gorączkę żółciową gorączkę i ataki pleury cierpiącego, w dniach czternastu doprowadził do pierwszych sił, i zupełnego zdrowia, za które otrzymaną z przyjazną pilnością tak szanownego doktora dowodząc wdzięczność składam podziękowania i proszę Redakcyi o u mieszczony w Gazecie *Kuryera Litgo*

Władysław Piniński Podkomorzy b. Ptu *Krzemienieckiego*.

KRÓLESTWO POLSKIE.

Warszawa dnia 21 czerwca.

(z Gazety Warszawskiej).

Najjaśniejszy CESARZ i KRÓL Dekretem Swym z dnia 1 (15) czerwca r. b. w Warszawie wydanym, najłaskawiej mianować raczył JW. Ignacego Hr. Sobolewskiego, Ministra Sekretarza Stanu, Ministrem Przewodzącym w Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości.

Dekretem z dnia tegoż JW. Stefan Hr. Grabowski, Jenerał Brygady Zastępca Ministra Sekretarza Stanu, mianowany został Ministrem Sekretarzem Stanu Królestwa Polskiego.

Niemniej mianowanemi zostali: JW. Augustyn Gliński, Referendarz Rady Stanu, Radcą Stanu Nadzwyczajnym, a JP. Roman Hr. Załuski, Referendarzem Rady Stanu, zaś JPP. Łęski, Vice-Referendarz Rady Stanu Urz. St. Og. w K. R. P. i S. — Bronikowski, Kamerjunker Dworu, Kom. Del. w Obwód Koniński, Dunin, Kommissarz fabry. w Wojewódz. Kaliskiem, Jelski, Urz. Służ. Og. przy K. R. P. i S., Kuszewski, Członek K. R. W. R. i O. P., Chłędowski, otrzymali stopień Referendarzy Nadzwyczajnych.

Najjaśniejszy CESARZ i KRÓL Dekretem Swym z dnia 1 (15) czerwca, w Warszawie wydanym, najłaskawiej mianować raczył Deputacyą, z grona obu Izb wybraną, mającą się trudnić ułożeniem drugiej i trzeciej Xięgi Kodexu Cywilnego, tudzież Kodexów Postępowania Karnego i Cywilnego, złożoną z członków następujących: z Senatu. JJWW. Fr. Grabowskiego, Senatora Wojewody — Alexandra Bniniego, Senatora Kasztelana — Antoniego Bieńkowskiego, Senatora Kasztelana — Z Izby Poselskiej. JJWW. Jana Turzkiego, Posła Płockiego — Ignacego Hr. Komorowskiego, Posła Kieleckiego — Franciszka Obniskiego, Posła Łosickiego — Ernesta Faltza, Deputowanego z Miasta Kalisza, oraz Kajetana Kozłowskiego, Deputowanego z Miasta Płocka.

(z Kurjera Warszawskiego.)

N. PAN raczył najłaskawiej, JW. Lubowidzkiego Vice-Prezydenta U. M. M. S. Warszawy ozdobić orderem ś. Stanisława IIgiej klasy.

JJWW. Siepiachin Jenerał Porucz. Jenerał-adjutant J. C. M. i Van Zuchteln Jenerał-Major W. R. przybyli do Warszawy.

Xiężna Zubow po kilkotygodniowym pobycie w Warszawie, wyjechała do Karlsbadu.

JP. Filip Eberhard, lekarz zwierząt przy stadzie królewskich koni w Janowie, wyjechał za rozkazem Rządu do Londynu.

RAPORT RADY STANU

Z działań Rządu od czasu ostatniego Seymu.

C i a g 11 t y.

WYDZIAŁ WEWNĘTRZNY.

Koszta i przemysł.

Dozwolenie wprowadzenia do Rossyi za małą opłatą wyrobków tutejszego przemysłu, a ztąd napływ z za granicy, przychodzących zabezpieczonym odbytem fabrykantów; oraz z jednej strony ciągnęła w udzieleniu im wszelakich łaskowości i pomocy troskliwość Rządu, z drugiej przykładne usiłowania światłych i gorliwych obywateli, podniosły znacznie w upłynionym od ostatniego Seymu czasie fabryki i rękodzielnie krajowe. Stan ich obecny jest następujący:

Fabryki w Warszawie i okolicy.

Fabryka sukien cienkich, pod firmą Pohland, przez Rząd założona, sprzedaną została za sumę, koszta wyłożone zupełnie pokrywającą, JP. Fränkel; a przez nabywcę zwiększona, wyrabia rocznie do 5,000 postawów sukna i kazmierów w gatunkach odpowiadających celniejszym zagranicznym.

Fabryka Rządowa kobierców, pomnożona do 18 warsztatów, przynosi rocznie 24,000 zł. pol. zysku, który na jej pomnożenie obracany zostaje.

Dla ułatwienia przedzenia wełny czesanej, zakupioną na wzór machina do przedzenia od PP.

Cockerell, a później przez Rząd odstąpiona bez straty, jest w ciągłym ruchu w Marymoncie i pigknieyszej przędzy dostarcza dla różnych fabrykantów.

Zakłady płodów chemicznych P. Hirszman i Kijewskiego i odlewów żelaza P. Evans, dostarczają: tak materiałów, jak i narzędzi machin do rozmaitych kunsztów, rękodziel i rzemiosł na cały kraj.

Utrzymują się pomyślnie, powstałe za pomocą Rządu fabryki safiarów, czerkasów, merynosów, pończoch, drukarnie perkalów, fabryki kwiatów sztucznych, lamb, bronzów, platerowania, grempi, galenteryjne, introligatorskie, wyrobów jedwabnych, chustek, szalów wełnianych i bourre de soie, papieru z słomy, rękawicznice i t. p.

Fabryki wyrobków cienkich wełnianych po Województwach.

Znakomitsze zakłady wyrobków wełnianych w cienkich gatunkach, powstałe za pomocą Rządu po Województwach są: Pana Harrer w Sieradzu, P. Fiedler w Opatowku, braci Repphahn w Kaliszu, P. A. de Lange w Przedborzu, P. Neuville w Wieluniu i t. p.

W Kucharach zaś rękodzielnia sukien cienkich Pana Poznara, tych dóbr właściciela, w Ozorkowie przedzalnia wełny Pana Schlosser, w Tomaszowie przedzalnia i apretura sukien cienkich P. Offerman; własnym nakładem przedsiębiorców są założone.

Osady rękodzielnicze po Województwach.

W Województwie Mazowieckim miasta Rządowe: Zgierz, Gostynin, Łódź, Dąbia, Łęczycą i Przedecz; w Kaliskiem: Sieradz, Koło, Konin, Turzek, Kalisz, Pabianice, Częstochowa, obrano i urządzono na osady rękodzielnicze. Przybywający cudzoziemcy, dostają place, ogrody, tymczasowe pomieszczenie i pomoc do budowania się pod warunkami korzystnymi.

Niemniej były usiłowania właścicieli miast prywatnych: Ozorkowa, Alexandrowa, Konstantynowa, Poddebia, Tomaszowa, Izbicy, w Województwie Mazowieckim; Opatowka i Zduńskiej Woli, w Kaliskiem, do zaprowadzenia i rozwinięcia osad rękodzielniczych. Polusze, farbiernie, apretury i przedzalnie dla rękodzielników w tych osadach są opatrzone i codziennie się pomnażają.

Wyrobki bawełniane.

Wyrobki bawełniane tak się stały pospolitymi, iż żaden kraj bez nich odbywać się dziś nie może. Materiały tego rodzaju dostarczane są Królestwu przez Rosyją, Triest, Gdańsk i inne porty.

Do Województwa kaliskiego przybyła znaczna liczba tkaczy, i ta codziennie się pomnażają. W Mazowieckim podobnie, w kilku miasteczkach, są założone osady tkackie; w Warszawie powstała, za pomocą daną Panu May, rękodzielnia płócienek saskich.

Zakładają się blichy i magle: w Turku, Łodzi, Pabianicach, Częstochowie, Zduńskiej Woli i t. d. Są liczni ochotnicy, do zaprowadzania drukowania płócien i perkalów.

Najważniejszą rzeczą dla tych rękodzielni, jest zakład w kraju przedzalni bawełny. Z tych jedna zaprowadzona kosztem prywatnym w Lipkowie, już jest w biegu; drugą w Łodzi, przedsiębierze Pan Wendisch z pomocą Rządu, w połączeniu z fabryką pończoch i tkania perkalów. Do zakładu innych podobnych przedzalni i tkania są podawane oświadczenia.

Wyrobki lniane.

Przez podniesienie cła i skupowanie w upłynionych latach płócien dla wojska; wyrabianie płótna w okolicach Tarnobrodu i Hrubieszowa, w Kamienicy Polskiej, Hucie, Żelowie, Władysławowie i innych miejscach, znacznie się pomnożyło. Zaprowadzają się blichy i magle, zaczęto w tych stronach powszechnie uprawiać lny, pomnażać warsztaty i zatrudniać się przedzeniem na płótno cieńsze i bieliznę stołową ciągniętą. Udzielona jest pomoc: w Zduńskiej Woli, Pabianicach, gdzie osada

prządek cienkich jest założoną, tudzież w *Częstochowie* i *Opolu*.

Czyniono doświadczenia, obiecujące poniekąd pomysły wypadek, przedzenia lnu na machinach przez P. *Bernhard*, dawniej z pomocą Rządu w *Marymoncie*, i przez P. *Rudzkiego* własnym nakładem w *Grzegorzewicach*; w obu miejscach maszyny przędzalne są w ruchu użytecznym.

Wyprawa skór i sofianów.

Przy zakazie wprowadzania skór z zagranicy i udzieleny pomocy niektórym przedsiębiorcom; powstały zakłady, które z postępem czasu, potrzebie krajowej odpowiedzieć mogą.

Papiernie.

Założona w *Jadowie*, przez rzemieślników z zagranicy sprowadzonych, wyrabia dobry welin, pod opieką miejscowego właściciela.

Huty szkła.

Prócz szkła pospolitego, którego jest podostatkiem; powstała w *Barczący* fabryka, do doskonałości wyrobków Czeskich zbliżająca się; druga mniejsza poczynająca się Pana *Simon* w *Kobielach małych*.

Fabryki fajansów.

Do istniejącej oddawna fabryki *Tomaszowskiej*, przybyły: wysoko udoskonalona przedsięwzięta zakładem prywatnym w *Cmielowie* i zaprowadzona z pomocą Rządu przez Pana *Sunderland* w *Ilży*.

Wyrobki kruszcowe.

Prócz górnictwa Rządowego, kuźnice do prywatnych należące, dostarczają wyrobów tego rodzaju z żelaza, do stu kilkudziesiąt centnarów. Oprócz fabryk drótarń i walcowni założonych w górnictwie, powstał za pomocą Rządu podobny zakład w *Jablony*.

Nakoniec wystawienie na widok publiczny celniejszych płodów tych rękodzielników, odbyło się w stolicy dwa razy; w celu zachęcenia przemysłu i okazania powszechności stopnia, do jakiego wznosić się zaczyna. (*Dalszy ciąg nastąpi*).

WŁOCHY.

Tryest dnia 16 maja.

(z *Korrespondenta Hamburgskiego*).

Podług wiadomości z *Korfu* pod d. 16 maja, flota egipska, która *Modon* opuściła, chcąc do *Kandy* powrócić, d. 12 tegoż miesiąca poniosła srogą klęskę, w skutku której *Ibrahim* basza czynił przygotowania do opuszczenia *Morei*. Grecka eskadra czatowała na niego na otwartym morzu, żeby uderzyć na jego zupełnie już skołataną flotę. Egipcyanie nie wytrzymali nawet pierwszego uderzenia, ale starali się jak mogąc unosić się do *Modon* na powrót. Grecy w ślady pędzili się za nimi, zabrali im większą część okrętów, a resztę wysadzili na powietrze. Listy z *Zante* pod d. 14 potwierdzają tę wiadomość. Waleczny *Kanaris* uderzył ze statkami palmami; wiatr *Sirocco* pomyślnie służył, zapalono 41 okrętów w bliskości *Sapienza*, które paląc się do portu *Modon* zapędzone zostały. Mniemano na wyspie *Zante*, że *Ibrahim* doznawszy tej przygody w najgorszym położeniu się znajduje.

Od granic włoskich dnia 29 maja.

(z *Gazety Warszawskiej*.)

Dnia 25 b. m. odprawiono się w kościele ś. *Piotra* w *Rzymie* ogłoszenie błogosławionym *Xiędza* zakonu *Franciszkanów* imieniem *Juliana*, rodem *Hiszpana*. W kościele i przysionku kościoła wisiały 3 obrazy, wystawujące cuda, które uczynił. Obraz w przysionku wystawiał *Juliana* trzymającego w kościele rożen i zrzucającego na pół upieczone ptaszki, które potem do życia przywrócił, tak, iż na skrzydłach poleciały. Obrząd ten był następujący: *Zrana* odprawiała się *Msza* ś. uroczysta w obecności *Kardynałów* i członków *Kongregacji Sacri riti*. Przeczytano *Breve*, czyli bulę, która podług zdania *Kongregacji*, zatwierdzonego przez *Oyca S.*, ogłasza wspomnianego *Xiędza* błogosławionym. Podczas *Mszy S.* i *Oremus* wymie-

niono pierwszy raz imię *Błogosławionego*, a w tej chwili odsłonięto zasłonę z obrazów, na których cuda jego są wymalowane. *Papież* nie był na tym obrzędzie, lecz podczas *Nieszporów* przybył do kościoła i odprawił modlitwy swoje przed wystawionymi relikwiami. Różnica między błogosławionym a świętym jest taka, iż pierwszemu nie poświęca się, ani ołtarzy, ani kościołów, i że się modlitwy do niego nie odprawiają. Wydatki na błogosławienie wynoszą blisko 25,000 talarów rzymskich, licząc w to koszt obrzędu i ozdobienia kościoła.

TURCYA.

Napoli di Romania dnia 25 kwietnia.

(z *Gaz. Jour. de Francf.*)

Rząd tymczasowy Grecki.

(*Wyrok Nr. 6*).

„Zważając, że zdobycie twierdz *Patras* i *Neupacte* (*Lepante*) jest jednym z najważniejszych przedsięwzięć do ustalenia niepodległości; zważając, że nieprzyjaciel w tej piątej wyprawie, chciał użyć wszelkich sposobów, próbując ostatni, może, raz losu oręcza, i że wojsko egipskie, wysadzone już naład pod *Modon*, czyni przygotowanie do najeźdu południowej strony *Peloponozu*; zważając, że w takim stanie rzeczy, ruch wojsk greckich powinien być szybki i regularny; że długie namysły wstrzymałyby bieg interesów, i że pomyślność tej wyprawy zależy od dzielnego działania siłami spólnymi. Senat prawodawczy, pokładając całą swą ufność w cnocie i zdolności prezydenta władzy wykonawczej *Jerzego Konduriotis*, stanowi co następuje: 1) Prezydent rady wykonawczej, *Konduriotis*, mianowany jest naczelnym Wodzem wszystkich korpusów, wojsk znajdujących się w *Peloponezie*, z moją rozrządzenia temi korpusami i dywizją morską, krążącą w zatoce *Korynckiej*, ze wszelką władzą, jaką konstytucya nadaje radzie wykonawczej. 2) Celem głównym tego mianowania jest obrona brzegów *Peloponezu*, i oblężenie twierdz, do zdobycia których prezydent wszelkiego usiłowania obowiązany jest dolożyć. 3) Jeśliby się flota nieprzyjacielska zbliżyła do brzegów *Morei*, albo jeśliby ląd Grecyi znajdował się w niebezpieczeństwie, prezydent wnet prześle pomoc potrzebną. 4) *Eparchowie*, *Koryntu*, *Vostizy*, *Callarity*, *Patrasu*, *Gastuni*, *Pyrgos*, *Arkadyi*, *Caritena*, całej zatoki *messeńskiej*, tudzież, wszyscy *Eparchowie* Grecyi wschodniej i zachodniej, obowiązani są stosować się do rozkazów prezydenta, stosownie do przepisów zawartych w niniejszym wyroku. 5) Rząd, ze strony swojej, obowiązuje się dostarczać prezydentowi summ, potrzebnych na opłatę i żywność wojsk lądowych i morskich, będących pod jego rozkazami. 6) W przypadku, gdyby skarb narodowy nie mógł skutecznie temu zaradzić, prezydent upoważniony jest do zawierania pożyczek na rachunek skarbu. 7) Oprócz stałych wydatków, prezydent mocen jest robić wszelkie nadzwyczajne dla nagrody tych, którzyby się odznaczyli mężstwem i miłością oyczyzny; wolno mu też wynosić na wyższe stopnie tych, których godnymi osadzi, zachowując rządowi potwierdzenie ich dyplomatów. 8) Prezydent mocen jest podpisywać i wykonywać wszystkie układy i umowy, któreby potrzebne były do zdobycia fortec; ale obowiązany jest wnet o tym rządowi donieść. 9) Za ustaniem władzy jego, obowiązany jest zdać rządowi dokładny rachunek ze swego ogólnego budżetu. 10) Wszystkie akta, wychodzące od prezydenta, powinny być podpisywane w ten sposób: Prezydent rady wykonawczej, i kontrasygnowane przez pierwszego sekretarza. Akta te powinny mieć na tytule te wyrazy: *Na mocy wyroku Nr. 6*.

„Prezydent Senatu prawodawczego.

Panoutzos Noturus.

„Sekretarz *André Papadopoulos.*

„Ratyfikowano:

„Prezydent Rady wykonawczej. *Jerzy Konduriotis.*

„Sekretarz jeneralny *A. Maurokordato.*

Listy z *Napoli di Romania* pod d. 5 b. m., a z *Idryi* pod d. 5 b. m. donoszą, iż generał Grecki *Goura* schwycił *Odysseusza*, który spuszczonej od żołnierzy swoich, uwiedzionych przez niego pod pozorem walczenia za sprawę Grecyi, schronił się do jaskini swojej w górze *Parnassu*. Ma być pod liczną strażą przyprawiony do *Idryi*, gdzie rozpocznie się przeciw niemu sprawa, równie jak przeciw wszystkim stronnikom *Kolokotroniego*.

FRANCYA.

Paryż dnia 10 czerwca.
(z *Gazety Warszawskiej*).

Królestwo *Jehmość Wirtemberscy* byli wczora na obiedzie u *Monachy* naszego w *Thuillierach*.

Onegdy wieczorem dano wielką ucztę na ratuszu. Król *Jmé* przybywszy tam koło godziny 6tej z *Xiążętami* i *Xiężnami*, usiadł zaraz do stołu, przy którym także kilka dam miało zaszczyt siedzieć. Podczas stołu kapela grała na dętych instrumentach i 10 arfach. Po stole udał się *Monarcha* do innej sali, gdzie rozdawano kawę, a wkrótce potem *Xiężna Berry* rozpoczęła bal w obecności *Króla* w sali ogrodowej. Później tańcowała także w salonie *d'Angoulême*, gdzie *Król Jmé* jadł. *Monarcha* z *Xiążętami* i *Xiężnami* chodził po wszystkich salach i uprzedymie rozmawiał z damami, które spotkał; oświadczył oraz radość swoją z licznych dowodów przywiązania. O godzinie 9tej oddalił się z rodziną swoją. Z radośnemi okrzykami rozlegającemi się w salach ratusza, łączyły się odgłosy ludu licznie zebranego na placu wspaniale oświetlonym, i towarzyszyły *Monarsze* aż do zamku. Po odjeździe *Króla Jmé*, przybyło jeszcze blisko 5000 gości i bal trwał do późnej nocy. Byli na nim wszyscy znakomici cudzoziemcy bawiący w *Paryżu*, wszyscy urzędnicy krajowi, którzy byli na koronacyi, ministrowie, wielu *Parów* i *Daputowanych*, oficerów wszelkiego stopnia i innych osób. O godzinie 10tej po południu rozdawano ludowi żywność i napoje na polach *Elizeyjskich*. O wpół do 10tej wieczorem pokazał się *Monarcha* z rodziną swoją na ganku zamkowym, i przypatrywał się pięknemu fajerwerkowi.

— Dnia 11. —

Onegdy *Monarcha* nasz imieniem *Króla Jmé* angielskiego dał order łaźnienny *Lordowi Granville*, nadzwyczajnemu posłowi. Czynnosc ta odbyła się na mocy prawa, nadanego kawalerom orderu podwiązki, iż mogą inwestować kawalerów orderu łaźniennego. *Monarcha* siedział na tronie i miał na sobie znaki orderu podwiązki. Dał potem wysłuchanie wszystkim posłom zagranicznym i wielu znakomitym osobom.

Wyjeżdżając *Król Jmé* z departametu *Oise*, przeznaczył 18.000 franków na wsparcie ubogich w rzeczonym Departamencie.

W kilka tygodni po zaszłej tu śmierci *Pana de Brita*, umarł znowu w tutejszey stolicy d. 1 b. m. *Kommandor de Souza*, były poseł portugalski przy dworze pruskim, a potem przy francuzkim. Przed 20 laty zaślubił się z *Hrabinią Flahaut*. W roku 1817łożył na piękną edycyą *Lazyady Kamoenisa u Didota* z rycinami podług rysunku *Gerarda*.

О Б Ъ Я В Л Е Н И Е.

По волю Господина Главногокомандующаго лю армією Генерала отъ Инфантеріи Графа Сакена, Генераль-Интендантъ оной симъ объявляеть, что на поставку провіанна для войскъ сей арміи и причисленныхъ къ ней, назначающіа порці въ Казенныхъ Палатахъ шехъ самыхъ Губерній, гдѣ войска расположены, именно: Во-

ронежской, Тамбовской, Екатеринбургской, Полтавской, Слободско-Украинской, Курской, Тульской, Рязанской, Орловской, и Виленской, а также въ изкошорые пункты Смоленской и Могилевской, на пошребности съ 1 октябрия 1825 по 1е Генваря 1826 года.

Сроки порговъ назначающіа такимъ образомъ:

1го разряда порги августа 12, 13 и 14 числа, перепоржки августа 17 18 и 19 въ Губерніяхъ Воронежской, Тамбовской, Екатеринбургской, Полтавской и Слободско-Украинской.

2го разряда порги августа 17, 18 и 19 перепоржки 21, 24 и 25 въ Губерніяхъ: Курской, Тульской, Рязанской, Орловской, Виленской, Смоленской и Могилевской.

На сіи сроки вызывающіа желаютія къ поргамъ съ законными залогами, уваженіе помесячной поставки припасовъ, на сей разъ въ самую часнь противъ подряда, а на обезпеченіе задашковъ особо кромѣ общеспивенныхъ отъ дворянства поставокъ, кои оспашаюся на одномъ доверіи. Ведомости о пошребности въ каждой Губерній будутъ разосланы въ Казенные Палаты въ свое время и публично въ ономъ открытыи вмѣстѣ съ подробными кондиціями и прочими правилами, на основаніи коихъ должны производиться поставки, гдѣ въ прочемъ противъ предляго не сделано никакихъ переменъ. М. Шкловъ Іюня 10 дня 1825 года.

Генераль-Интендантъ 1 Арміи, Аршилле-риу Генераль-Майоръ Пироговъ.

О г л о с е н и е.

З воли *JW.* Глówno dowodzacego 1 Армія *Jenerala* piechoty *Hrabi Sakena*, *Jenerala* Intendent teyze Арміи оглаша: że на доставкѣ провіанту для войскъ теyze Арміи и прилѣченныхъ до ней, назначающіа тѣрги въ *Izbaхъ* *Skarbowych* тыхъ самыхъ губерній, гдѣ войска są rozłożone, а мianowicie: Губерніи *Woronezkiej*, *Tambovskiej*, *Ekaterynoslawskiej*, *Poltawskiej*, *Slobodzko-Ukrainzkiej*, *Kurskiej*, *Tulskiej*, *Rjazańskiej*, *Orlovskiej* i *Wileńskiey*, такожъ до мейско некоторыхъ губерній *Smoleńskiey* i *Mohilewskiey*, на потребу от дня 1го października 1825 до 1го stycznia 1826 r.

Terminy do targowъ назначающіа такимъ способомъ:

Первшего rozkladu тѣрги дня 12, 13 i 14 meca augusta, przetargi zaś дня 17, 18 i 19 tegoż meca augusta, w губерніахъ: *Woronezkiej*, *Tambovskiej*, *Ekaterynoslawskiej*, *Poltawskiej* i *Slobodzko-Ukrainzkiej*.

Другiego rozkladu тѣрги дня 17, 18 i 19 augusta, przetargi zaś дня 21, 24 i 25, w губерніахъ: *Kurskiej*, *Tulskiej*, *Rjazańskiej*, *Orlovskiej*, *Wileńskiey*, *Smoleńskiey* i *Mohilewskiey*.

Na te terminy wzywają się зычяцы до тѣрговъ з правнemi ewикeями, въ зпороцыи месячной доставкы, на ten raz въ пятеy оцѣсти, въ стосунку до tego подраду, а для zabezpieczenia задатковъ особно, oprócz доставъ od згромадzeń шляхты котѣре позостая на samey ufaosci. Wiadomosci o ilości potrzebney dla каждеy губерніи, бѣдъ прѣслане до *Izb Skarbowych* въ sweim czasie i publicznie въ nich odkryte zostają, razem зъ szczegolnemi warunkami i dalszemi prawidłami, на основіи котрыхъ повинны uskutecznіać się доставкы; зрѣштѣя wпоровнуанію до dawnieyszego гдѣ незрѣбiono żadney odmiany. М. Шкловъ дня 10 czerwca 1825 roku.

Jenerala Intendent 1 Арміи *Jenerala* Major *Artyleryi Pirohow*.

Pozwolono drukować. Z polecenia *JW.* Wojennego Litewskiego Gubernatora *Andrzej Bucharski Rzeczywisty Radca Stanu i Kawaler.*

w Drukarni Redakcyi.

Wilno dnia 17 Czerwca o. s. 1825 Roku.

OPINIJA RADY PAŃSTWA.

Rada Państwa na Departamencie praw i na Powszechném Zebraniu, rozpatrywała zapiskę Ministra Skarbu, o wstrzymaniu działań Sądów granicznych co do majątków skarbowych w gubernijach za chodnich.

Minister Skarbu wyraża, że dla rozgraniczenia gubernij: wileńskiej, grodzieńskiej, mińskiej i podolskiej, ustanowione zostały w każdej z nich po trzy instancje sądu granicznego, a mianowicie: Sąd graniczny gubernialny, powiatowy apellacyjny 2giej instancji, w którym powinno być nie więcej jak 21, a nie mniej, jak 15 członków, i nakoniec sądy graniczne 1 instancji, działające na miejscu, a składające się z jednego sędziego, naznaczonego z liczby pomienionych 21 Członków i dwóch arbitrow, wybieranych ze strony rozprawujących się; spory zaś graniczne pomiędzy majątkami skarbowymi i duchownymi, a majątkami prywatnych właścicieli, podług postanowienia, powinny być rozbiegane pod dozorem Członka Rządu gubernialnego, Izby Skarbowej i Strapczego spraw skarbowych.

Przy tak wielkiej liczbie sądów granicznych, Ministerjum Skarbu z dochodzących do niego od 1813 roku przedstawień i żalob, dostrzegło, że Sądy 1szej instancji, mnożąc się w powiatach, w miarę liczby proszących, odbywają sprawy swoje bez zasiadania Członków Rządowych, którzy w jednym czasie mogą znajdować się nie inaczej, jak w jednym tylko Sądzie, i oprócz tego ci Członkowie, dla zajęcia się innemi obowiązkami, przez Senat od tego przeznaczenia zupełnie są uwolnieni; że Sądy te, takim sposobem złożone są z samych właścicieli ziemskich, działają z ostatnią dla dóbr Skarbowych niesprawiedliwością, i podciągają pod dyferencyą takie grunta, które nigdy w niey nie były, i przez kilka wieków zostawały w spokojnym władaniu byłego Rządu Polskiego, a potem Rossyjskiego; że Sądy te nie przyznając objaśnień od włóścian skarbowych i od posesorów czasowych i arendownych, chociażby te objaśnienia podawane były przez nich prosto od siebie, albo przez Izbę Skarbową i Strapczego, zasadzają swoje dekreta na jednostronnych objaśnieniach właścicieli prywatnych; że oprócz tego Sądy graniczne, łącząc w sobie władzę sądową i wykonawczą, przyprowadzają dekreta swoje do skutku bez Ziemskiej Policji, przez swoich Kommissarzy i Komorników, uciskając włóścian skarbowych, a osoby prywatne, otrzymujące między innemi ziemskimi własnościami lasy skarbowe, niszczą je bez powrotu przez wyrąb i sprzedaż, i że nakoniec, nie będąc podległymi Rządowi gubernialnym, zostawiają prawne ich żądania i Skarbowych Izb bez żadnej uwagi, osobiwie od czasu nastalego od Senatu zalecenia, iżby Rządu gubernialne znosiły się z Sądami powiatowymi granicznymi nie przez Ukazy, ale przez komunikacje.

Rada Państwa, rozpatrzywszy przedstawione przez Ministra Skarbu do uprzątnienia wszystkich wyrażonych niedogodności środki, postanawia:

I) Uznawszy działania Sądów granicznych, co do dóbr Skarbowych, za niezgodne z prawami,

dłami, wstrzymać wszystkie ich dekreta, dotąd niewykonane.

II) Na wszystkie majątki, za dekretami wykonanymi, odsądzone z posiadania skarbowego, a przysądzone prywatnemu, położyć na pisanie praw przedażnych i zastawnych zaprzeczenie, i oprócz tego właścicieli ich zobowiązać rewersami, iżby te majątki zachowane były w całości; nad czém mieć i ze strony skarbu należyty dozór.

III) Wszystkie sprawy tego rodzaju oddać, dla nowego rozpatrzenia Sądowi granicznemu, postawiwszy te Sądy ściśle na tej osnowie, jak w urządzeniu 1810 roku było postanowiono. I dla tego:

IV.) Każdy właściciel, mający jakiegokolwiek bądź z oprowadzenia granicy, albo z uzyskania własności nieruchomości, pretensje do dóbr skarbowych, obowiązany jest najpierw przedstawić swoje poszukiwanie do Izby Skarbowej, która bez zwłoki naznaczywszy Kommissarzy i Komorników, daje temu poszukiwaniu należyty kierunek w Sądzie granicznym 1 instancji; postanowienie to rozciąga się i na te sprawy, które już były rozpatrywane i odsądzone w sądach granicznych, ale bez uczestnictwa Członków ze strony skarbu.

V.) Izba Skarbowa ma utrzymywać należytą liczbę Członków, dla posyłania ich w tytule Kommissarzy do tych powiatów, gdzie takie rozgraniczenia mogą wyniknąć.

VI.) Dekretów Sądów granicznych dwóch pierwszych instancji, któremi będzie oderwana własność skarbowa, nie przyprowadzać do skutku, ale przedstawiać na rewizyę do Sądu granicznego gubernialnego, który powinien być złożony ku pomocy Izby Skarbowej na tej osnowie, jak urządzeniem 1810 roku przepisano.

VII.) Dekreta Sądów gubernialnych granicznych, względnie dóbr skarbowych, przyprowadzają się do skutku w tém tylko zdarzeniu, kiedy te dekreta, będą jednomyślne; w przypadku zaś różności zdań, sprawa wchodzi do Rządzącego Senatowi dla prawnego ukończenia.

VIII.) Razem z odsądzeniem sprawy w Sądzie gubernialnym granicznym i w Rządzącym Senacie, czynić postanowienie o tém, kto był winien w nadużyciu, i z kogo należy uzyskać straty; jeżeli majątek dawniejszym dekretem Sądu granicznego oddany był we władanie prywatne, a późniejszym przysądzony zostanie na powrót do Skarbu, i jeśli z badania rzeczy na miejscu okaże się, że te straty rzeczywiście od pierwiastkowego oddania, na szkodę Skarbu były dopuszczone.

Rada Państwa znajduje, że przez takie urządzenie zastrzeżone zostanie dostatecznie i dobro skarbu, i uchyli się powód do żalob o naruszenie praw własności prywatnej, i nakoniec zachowa się w swojej mocy prawo ogólne, o rozgraniczeniu tych gubernij w 1810 roku postanowione.

Jeden zaś Członek oprócz tego dodał, żeby wszystkie te sprawy, w których będzie się odsądzać własność skarbowa do władania prywatnego, przesyłane były zawsze do Rządzącego Senatowi, na osnowie Naywyższego w tej

rzeczy Ukazu, dla otrzymania Opinii Ministra Skarbu.

Na oryginalne własną JEGO CESARSKIEY MOŚCI ręką napisano tak:

Ma być podług zdania większości głosów.

Sankt-Petersburg
21 marca 1825 r.

Ukazy Rządzącego Senatu:

O dozwoleńcu niebędącej w służbie szlachcie i urzędnikom zapisywania się do niższych gild.

Wedle Ukazu JEGO CESARSKIEY MOŚCI, Rządzący Senat, wysłuchawszy przedstawienia R. Ministra Skarbu, że CESARZ JEGOMOŚĆ, na najpodanieysze przełożenie tegoż P. Ministra, w dniu 29 przeszłego marca, Na y w y ż e y rozkazać raczył: 1) Ponieważ okazało się, że niektórzy ze szlachty w służbie niebędący i urzędnicy niedostatniego stanu, utrzymują się z handlu, przeto dozwoląc Ministerium Skarbu, po należytem przekonaniu się o ich stanie, dozwalać im zapisywać się do niższych gild, zarówno ze szlachtą gubernii zachodnich. 2) Na staranie kupców angielskich dozwoląc gościom cudzoziemskim na ten rok, do dalszego naprzyszłość postanowienia, hurtowej sprzedaży towarów zagranicznych kupcom 3ciej gildy i włościanom handlującym za świadectwami trzeciego rodzaju, za gotowe pieniądze, albo na rachunek, tam, gdzie ci goście są zapisani, zostawując w swojej mocy wszystkie dalsze postanowienia o gościach cudzoziemskich. O tey Na y w y ż s z e y woli, P. Minister Skarbu doprowadził do wiadomości Rządzącego Senatu, z tem, a zali nie podoba się względem jej wypełnienia wydać, do kogo należy, bez zwłoki zalecenia. R o z k a z a l i: dla powinnego wypełnienia powyżey wypisanego, Na y w y ż s z e g o JEGO CESARSKIEY MOŚCI rozkazu, do P. Ministra Skarbu posłać Ukaz; i również przez Ukazy dla wiadomości, ogłoszenia i należytego do kogo ściągając się będzie wypełnienia, dać wiedzieć wszystkim Rządcom gubernialnym i obwodowym, Izdom Skarbowym, Wojskowej Kancellaryi wojska dońskiego i Naczelnikom miast, takż: miejscom urzędowym, dalszym PP. Ministrom, Kontrolerowi Państwa, Wojennym Jenerał-Gubernatorom, Wojennym Gubernatorom zarządzającym sprawami cywilnymi, Jenerał-Gubernatorom i Wojskowemu Atamanowi wojska dońskiego, a do Najswiętszego Rządzącego Synodu, do Departamentow Sankt-petersburskich i Moskiewskich Rządzącego Senatu i do Powszechnych ich Zebrań, przesłać uwiadomienia. Maja 6 dnia 1825 r. (Z Igo Departamentu).

O mi niu czuynego dozoru, iżby moneta rossyyska nie była z Państwa wyprowadzana.

Rządzący Senat, wysłuchawszy przedstawienia P. Ministra Skarbu, że przez Na y w y ż e y potwierdzoną w dniu 5 listopada 1811 r. Opinią Rady Państwa, polecione było poprzednikowi jego przejrzenie środków do zapobieżenia wywozowi za granicę monety rossyyskiej, i ułożywszy w tey rzeczy prawidła, podać je do Na y w y ż s z e y uwagi. Rozważywszy wszystkie wydane dotąd o tey rzeczy urządzenia, i znalazłszy, że dla zapobieżenia wyprowadzaniu monety rossyyskiej za granicę, przez Rząd użyte były dostateczne środki, i że dotąd jest na to ścisły dozór, tenże P. Minister wszedł z przedstawieniem do Rady Państwa, podając ze swojej strony, że nie widzi żadney potrzeby robić jeszcze w tey rzeczy nowego postanowienia, ale dosyć będzie zalecić po-

granicznym tamożennym i miejscowym władcom mieć czuyny dozór, ażeby moneta rossyyska nie była wyprowadzana z Państwa, a pozwolić samym tylko wspólnym poddanym w przejeździe przez granicę mieć przy sobie pięćdziesiąt rubli srebrem i dziesięć rubli miedzią. Rada Państwa, na Departamencie Ekonomii Państwa i na Powszechném Zebraniu, po wysłuchaniu pomienionego przedstawienia P. Ministra o istniejących środkach do zapobieżenia wyprowadzaniu za granicę monety rossyyskiej, postanowiła polecić temuż Ministrowi ponowić zalecenie do wszystkich pogranicznych tamożni o ścisłym wypełnieniu wyżey wspomnionego zdania tegoż Ministra. A żeby i ze strony Zwierzchności Cywilney również zachowywano to było, tenże Minister ma prosić Rządzącego Senatu o wydanie zależących od niego do kogo należy zaleceń. Takowa Opiniya Rady Państwa w dniu 9 marca terażnieyszego 1825 roku potwierdzoną została przez CESARZA JEGOMOŚCI. Na skutek tego Na y w y ż s z e g o rozkazu, P. Minister Skarbu prosił Rządzącego Senatu zalecić Zwierzchności Cywilney, donosząc przy tem, że w wiedzy Tamożenney należyte rozporządzenie przez niego uczynione zostało. R o z k a z a l i: względem powinnego, podług wyrażonego Na y w y ż s z e g o JEGO CESARSKIEY MOŚCI rozkazu, wypełnienia i należytey wiadomości i ogłoszenia, posłać Ukazy: do wszystkich Rządow gubernialnych i obwodowych, miejsc Urzędowych i do Wojskowej Kancellaryi wojska dońskiego, takż do PP. Ministrow, Kontrolera Państwa, Wojennych Jenerał-Gubernatorow, Wojennych Gubernatorow zarządzających sprawami cywilnymi, Jenerał-Gubernatorow, Naczelników miast i do wojskowego Atamana wojska dońskiego; a do Najswiętszego Rządzącego Synodu, do Departamentow Sankt-petersburskich i Moskiewskich Rządzącego Senatu i do Powszechnych ich Zebrań, przesłać uwiadomienia. Dnia 11 maja 1825 r. (Z Igo Departamentu.)

O dozwoleńcu przywozu drzewa i drew do portu bakińskiego bez poszlin.

Wedle Ukazu JEGO CESARSKIEY MOŚCI, Rządzący Senat, wysłuchawszy doniesienia P. Ministra Skarbu, że na skutek przedstawienia jego, Komitet PP. Ministrów przez protokół, Na y w y ż e y potwierdzony w dniu 28 lutego terażnieyszego roku, postanowił: przywozu drzewa i drew do portu bakińskiego dozwoląc bez poszlin. Przedstawując o tem Rządzącemu Senatowi, tenże P. Minister prosił o rozkaz ogłosić to Na y w y ż e y potwierdzone postanowienie dla powszechney wiadomości. Przymem donosił, że dla doprowadzenia go do skutku do wiedzy Tamożenney zrobiono należyte rozporządzenie. R o z k a z a l i: względem wspomnionego, Na y w y ż e y potwierdzonego postanowienia Komitetu PP. Ministrów, dla wiadomości i powszechnego ogłoszenia, do wszystkich Rządow gubernialnych i obwodowych, wojskowej Kancellaryi wojska dońskiego i do Naczelników miast posłać Ukazy, i również przez Ukazy uwiadomić wszystkie miejsca urzędowe, PP. Ministrow, Kontrolera Państwa, Jenerał Wojennych Gubernatorow, Wojennych Gubernatorow zarządzających sprawami cywilnymi, Jenerał Gubernatorow i wojskowego Atamana wojska dońskiego; a do Najswiętszego Rządzącego Synodu, do Departamentow Sankt-petersburskich i Moskiewskich Rządzącego Senatu i do Powszechnych ich Zebrań przesłać uwiadomienia. Dnia 11 maja 1825 r. (Z Igo Departamentu.)

Wilno dnia 17 czerwca v. s. 1825 roku

U w i a d o m i e n i e .

Emigrantów Francuzkich i Wierzcycieli Emigrantów.

Towarzystwo, dla obrony prawnej interesów prawych utworzone w Paryżu, na ulicy *Choiseul* pod N. 8, chcąc, ażeby byli uczestnikami korzyści jego przedsięwzięć Emigranci Francuzcy i wierzcyciele Emigrantów, mieszkający za granicami Francyi, będzie przyjmować listy i pakiety od wszystkich Emigrantów lub wierzcycieli Emigrantów, mogących mieć dopominki.

Towarzystwo to utworzone zostało w roku 1821 pod przewodnictwem pierwszych osób w kraju. Rada Towarzystwa składa się z najznakomitszych adwokatów paryzkich; wręście nie jest to biuro interesów, ale zjednoczenie ludzi, poświęconych obronie ofiar rewolucyi, Dyrektorem Towarzystwa jest Vice-Hrabia de *Botherel*, którego imię tak chwalebnie jest wspomniane w historii wojny wandejskiej.

W chwili, kiedy tylko co zostało prawo wynagrodzenia ogłoszonym, Towarzystwo poczyniło sobie za obowiązek przypomnieć osobóm, mającym prawo do wynagrodzenia, a będącym za granicami Francyi, że dobra ich sprawa wymaga, ażeby poszli za przykładem Emigrantów i wierzcycieli Emigrantów, mieszkających we Francyi, łącząc się do Towarzystwa utworzonego przed czterema laty ku praw ich obronie, i żeby unikali sidła, które mogą być na nich zastawione przez wielu spekulantów.

Aby korzystać z pożytków, które Towarzystwo przyrzeka, dosyć jest, ażeby Emigrant lub wierzciciel Emigranta przesłał do Towarzystwa *franco*:

1) Dowody że jest Emigrantem lub spadkobiercą Emigranta Francuzkiego. Ten dowód sporządza się przez oświadczenie trzech świadków przed urzędem miejscowym.

2) Pełnomocnictwo potrzebne do dopomnienia się w imieniu jego o wynagrodzenie, do którego on ma prawo, wymieniając sprzedane dobra albo przynajmniej ich położenie.

3) Papiery, jakieby miał u siebie, jak np. Metrykę czyli akt Chrztu, ślubu, śmierci, jeśli by dopominający się był spadkobiercą Emigranta. Nakoniec w przypadku, jeśli by nie miał tych Aktów, przesłać wiadomość dokładną Towarzystwu, iżby ono mogło przez swych Agentów, których ma we wszystkich okręgach Francyi, wyszukać pism potrzebnych dla udowodnienia praw dopominającego się.

Gdy tylko rzecz będzie o odzyskanie długu, kopia prawnie sporządzona dokumentu czyli tytułu, transportu czyli przelewu, kiedy ten dług do drugich rąk przeydzie, i pełnomocnictwo na dochodzenie wypłaty, będą papierami dostatecznymi.

Wszystkie papiery, dokumenta powinny być poświadczone przez władzę krajową i przez najbliższego Ministra lub Konsula Francuzkiego.

Gdyby się zdarzyło, że Emigrant lub wierzciciel Emigranta już posłał do Paryża pełnomocnictwo wówczas przesłać on drugie pełnomocnictwo do Towarzystwa dla cofnienia pierwszego.

Adressować się potrzeba albo prosto do Towarzystwa w Paryżu albo do PP. Wöhrmann i syna w Rydze, którzy przyjmować będą w tem poleceniu.

A v i s .

Aux Emigrés Français, et aux Créanciers d'Emigrés.

L'Association pour la défense légale des intérêts Legitimes, établie á Paris Rue de Choiseul N. 8, voulant faire participer aux avantages de son institution les Emigrés Français et les créanciers d'Emigrés, qui resident hors de France, recevra franc de port, et non autrement, les lettres et les paquets de toutes les personnes qui peuvent avoir des reclamations á faire, comme Emigré, ou créancier d'Emigré.

Cette Association fut formée en 1821 sous les auspices des premiers hommes de l'état. Le Conseil de l'Association est composé des grands Avocats de Paris; enfin ce n'est point un bureau d'affaires, c'est une réunion d'hommes, voués á la défense des victimes de la révolution. L'Association a pour directeur Mr le Vicomte de Botherel, dont le nom a été si honorablement cité dans l'histoire de la guerre de la Vendée.

Au moment, ou la loi vient d'être publiée; l'Association se fait un devoir de rappeler aux personnes qui ont droit á l'indemnité et qui se trouvent hors de France, que leur intérêt bien entendu veut qu'elles suivent l'exemple des Emigrés et des créanciers d'Emigrés qui habitent en France, en se réunissant á l'Association qui a été formée il y a quatre ans pour la defense de leurs droits, et qu'elles évitent de tomber dans les pièges qui ne manqueront pas de leur être tendus par beaucoup de spéculateurs.

Pour jouir des avantages qu'offre l'Association il suffit que l'Emigré ou le créancier d'Emigré lui fasse parvenir franc de port.

1) La preuve qu'il est émigré ou héritier d'Emigré français. Cette preuve s'établit par la déclaration de trois témoins fait devant l'autorité locale.

2) La procuration nécessaire pour réclamer en son nom l'indemnité á la quelle il a droit, en ayant soin de désigner les biens vendus, ou au moins leur situation.

3) Les pièces qui seront en sa possession, telles qu'actes de naissance, de mariage, de décès, si le réclamant est un héritier d'Emigré. Enfin quand il ne possédera pas ces actes, il faudra envoyer des renseignements assez positifs pour que l'Association puisse faire rechercher par les Agens qu'elle a dans tous les cantons de la France, les pièces qui seront nécessaires pour établir les droits du réclamant.

Lors qu'il ne s'agira que du recouvrement d'une créance, la copie légalisée du titre, le transport, si elle a changé de mains, et la procuration, pour en réclamer le payement, seront les piéces suffisantes.

Toutes les piéces doivent étre legalisées par l'autorité du pays, et par le Consul français le plus voisin.

S'il arrivait qu'un Emigré ou créancier d'Emigré eut déjà expédié sa procuration á Paris, il enverrait alors une autre á l'Association á l'effet de retirer la première.

On s'adressera ou directement á l'Association á Paris, ou á Messieurs Wöhrmanns et fils á Riga, qui se chargeront du nécessaire.

1. Litewsko-Wileńska Skarbowa Izba Ukazem pod dniem 9 ominionego mca maja za N. 4,825 datowanym, a dnia 11 eorundem do Rady mieyskiej Wilenskiej przyslanym, Zaleciła opublikować przedpisanie JW. Ministra Finansow w dniu 30 także ominionego mca apryla za N. 3,498 do oney Skarbowey Izby wyszłe, w rzeczy następney: że termin dla otrzymania swiadectw na handle i przemysły w roku idącym przedłużony został bez naddatku ceny we wszystkich mieyscach i dla wszelkich tytułów handlowych do dnia 1go następującego miesiąca julii, z tem że peny które okażą się zapłaconemi po datę takowego opublikowania, zaliczone zostaną na podatek następny. Skutkiem czego Rada mieyska Wileńska na dniu 13 tegoż miesiąca maja przez uczynioną do tuteyszej mieyskiej Policji komunikacją prosiła oney, uczynić ze strony swojej należyte i zwyczajne po całym mieście opublikowanie. Kiedy jednak, lubo już to przez policją mieyską w czasie właściwem uskuteczniomem zostało, gdy wszakże dotychczas nikt dla zapisania się w kupiectwo do Rady mieyskiej Wilenskiej niejawił się, zatem też Rada, udeterminowała ieszcze raz ogłosić pomienioną Wolę Zwierzchności, przez niniejsze ogłoszenie na druku wydające się. Dnia 15 junii 1825 roku.

Jan Buksza Prezydent.

Sekretarz Rady M. W. Józef Woytkiewicz.

licy, przynoszący rocznego dochodu 160 rubli, a dziesięcioletni 1600 rub. srebr.; a zatem życzący kupić takowy dom, zechcą jawić się do tego Rządu, na terminy, licząc od pierwszego wydrukowania, które poźniej w Sankt-petersburskich albo Moskiewskich gazetach uczynione będzie, iszy za miesiąc, 2gi we dwa, a 3ci i ostatczny we 3 miesiące. Maja 1825 roku.

Expedytor Sułkowski.

Kolleski Sekretarz Anisimow.

2 Obywatele miasta Wilejki Zmitruk Daniłow, Jakow Stiepanow Malinowscy, i Symon Iwanow Wierbicki, dane im z Wileyskiego mieyskiego magistratu dnia 19 apryla przeszłego 1824 roku pod N. 115, 119 i 120 plakatne paszporty z podpisem burmistrzow: Antoniego Alfera i Zalmana Kopeliowicza i pismowodителя Jana Wysockiego, podczas przejazdu ich pocztowym traktem z Jurborga do miasta Kowna niedaleko miasteczka Wilinowa, zgubili. Oczem od Mińskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się z tem, aby, jeśliby przez kogokolwiek pomienione pasporty były znalezione, zostały odesłane do mieyscowey zwierzchności; w zdarzeniu zaś, jeśliby kto podług tych pasportow nazywał się i mieszkał, z takim postąpić podług praw. Maja 23 dnia 1825 roku.

Sekretarz i Kawaler Felicyan Arcimowicz.
Kolleski Rejestrator Hulakin.

1 Magistratura Powszechney Opieki Gubernii Wilenskiej mając potrzebę zakupienia dla Woiennego mieyskiego szpitala w Wilnie pod wiedzą swoją zostającego różney bielizny, wzywa do takowego podradu Obywateli życzących tym się sprawunkiem zatrudnić, iżby na sessye Magistratury na termina: pierwszy dnia 23, drugi 26, a trzeci i ostatni 30 czerwca roku idącego 1825 z prawnymi dowodami dla załogu posługującymi stawili się; gdzie w każdym czasie o wielości sztuk każdego rodzaju bielizny; o gatunku płótna, i cenie na to ustanowioney powziąć będą mogli dokładną wiadomość. Działo się w Wilnie na sessyiteyże Magistratury roku 1825 mca czerwca 16 dnia.

Inspektor Medyczney Uprawy Karol Friedeburg.

W obowiązku Sekretarza Jan Solimani.

1. Ferdynand Józef Lagneau Doktor Medycyny z królestwa francuzkiego żądając odwiedzić na kilka miesięcy Rodzinę swoją w mieście Lille mieszkającą, chciałby dostać towarzysza podróży na wspólny koszt po połowie do Francji, albo wręście na większą część drogi choćby do Niemiec. Mieszka w powiecie Borysowskim w majątności JWney Hrebnickiej Dziedzinnie dokąd adresować się uprasza przez Wilejkę do stacyi Dokszyckiej.

2. Od Mińskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się, iż w niem za dług należny tuteyszej Izbie Powszechney Opieki, będzie się przedawać z publicznego targu, dom murowany mińskiego mieszczanina żyda Leyby Goldina, położony w mieście Mińsku na Koydanowskie u-

2 Rząd Obwodu Białostockiego niniejszym ogłasza, iż w skutek Naywyżey utwierdzoney Opinii Rady Państwa, asygnowane zostały z kassy Monarszey summy, w dopełnienie depozytów, znajdujących się w wiedzy byłey Białostockiej Pruskiej Regencyi i podwładnych jej powiatowych Sądów, z należącymi procentami; z czasu terażniejszego bez zamitrażenia wypłacane będą summy depozytalne, ostatnim podziałem dnia 20 grudnia 1819 roku zapadłym, na rzecz rossyjskich poddanych wydzielone, prócz należności JO. Xięcia Dominika Radziwiłła, która obrócona będzie na konto długu kassie Monarszey na Radziwille liczącego się, i summy do massy konkursowey JW. Hrabi Ignacego Potockiego należącey, która do nastąpić mającego obrachunku, zostawać ma w wiedzy główney kassy. Wszystkie więc dalsze osoby, do których w mowie będące depozytalne summy, należyć teraz mogą, stawiliby się przed Sąd Główny Białostocki, z dostatecznemi o należności swojej dowodami, do jakowych dowodów te osoby, które zasiadającym w Sądzie Głównym nie są znani powinni dołączać osobne swiadectwa mieyscowey zwierzchności, iż oni istotnie są ci, na imie których depozytalne summy zapisane, lub też ich prawni successorowie z dowodami takimi obowiązani stawić się sami, lub przez prawnie umocowanych plenipotentow przez nich naznaczonych, a to w niezwłócznym czasie.

Sowietnik Kardynałowski.

Łatkowski za Sekretarza.

Kurs wileński na asygnaty od dnia 16 czerwca rubel srebrny 3 rub. 71 k., czer. zł. nowy 11 r. 90 k., stary 11 rub. 70 k., impervał 37 r. 10 kop.

Observacje meteorologiczne.	Czas obserwacji.	Wysokość Barom.	Wys. Ther. Réau.	W i a t r y.	Odmiana w powiat.
	d. 16 godz. 2½ wieczor	27 cal. 9,8 lin.	+ 18,25 stopni.	Polud. Zach.	Pochmurno.
17 godz. 5 z rana	27 — 9,6 —	+ 12 — —	Poludniowy	Pochmurno.	